

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА «КРОК»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник голови Приймальної комісії

О. М. Шикова

Березня 2014 р.

ПРОГРАМА
фахового випробування
для вступників на ОКР «магістр»
спеціальність 8.03020401 «Міжнародна інформація»

Автор: *Терещук В. І.*, кандидат політичних наук, доцент

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри
міжнародних відносин, інформації та бізнесу
(протокол № 7 від "26" лютого 2014 р.)

Завідувач кафедри

Ткач Д. І.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
ПРОГРАМА	4
ПИТАННЯ ТА ЗАВДАННЯ	10
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	15

Мета. Програма призначена для проведення вступних іспитів для вступників на освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр» зі спеціальності 8.03020401 «Міжнародна інформація».

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. До складання вступного іспиту допускаються особи, котрі одержали освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра в галузі знань 0302 «Міжнародні відносини».

Характеристика змісту програми. Програма побудована за модульною системою і розрахована на виявлення ступеня опанування фахівцем — бакалавром в галузі знань 0302 «Міжнародні відносини» такої основної сфери професійного становлення як міжнародна інформація.

Програма містить 30 екзаменаційних білетів, кожен з яких містить 2 теоретичних питання (по одному з кожного модуля) та 1 практичне завдання (з одного з модулів).

Порядок проведення вступних випробувань визначається Положенням про приймальну комісію Університету економіки та права «КРОК».

ПРОГРАМА

Модуль I. Основи міжнародної інформації

Тема 1-1. Інформаційна парадигма сучасної цивілізації

Інформація як глобальна проблема сучасності. Зростання ролі інформації у вирішенні інших глобальних проблем.

Трансформація міжнародних відносин під впливом інформаційної революції. Нерівноправність держав у міжнародному інформаційному обміні. Цифровий розрив.

Теорії інформаційної цивілізації. Концепція інформаційного суспільства (Й. Масуда), концепція "постіндустріального суспільства" (Д. Белл), концепція мережевого суспільства (М. Кастельс), теорія "трьох хвиль" (Е. Тоффлер) та ін.

Ключові ознаки інформаційної цивілізації.

Тема 1-2. Основні поняття та джерела міжнародної інформації

Поняття міжнародної інформації. Підходи до тлумачення міжнародної інформації. Види міжнародної інформації. Функції міжнародної інформації.

Інформаційний потенціал суб'єктів міжнародних відносин: поняття, види. Складові інформаційної могутності.

Міжнародний інформаційний простір: поняття, структура. Національний інформаційний простір, його складові.

Проблема державного контролю національного інформаційного простору. Форми контролю національного інформаційного простору: прямий, опосередкований. Можливості застосування різних форм контролю.

Типологія джерел міжнародної інформації: офіційні та неофіційні, прямі та опосередковані. Відкриті та закриті джерела міжнародної інформації. таємні та конфіденційні джерела.

Джерела політичної інформації. Джерела економічної інформації.

Тема 1-3. Правові основи міжнародної інформації

Міжнародне інформаційне право: поняття, об'єкт, предмет, суб'єкти, мета, інститути. Джерела міжнародного інформаційного права.

Структура міжнародного інформаційного права. Загальна частина. Основні права людини у сфері інформації та комунікації. Особлива частина: медіаправо, телекомунікаційне право, кіберправо, право інтелектуальної власності.

Класифікація норм міжнародного інформаційного права: за змістом і місцем у системі права, за масштабом дії, за юридичною силою використання, за сферою дії, за джерелом. Норми, які розглядаються окремо.

Основні типи правових документів в сфері міжнародного обміну інформацією і міжнародної комунікації.

Тема 1-4. Міжнародна інформаційна політика

Інформаційна політика міжнародного співтовариства. Актори міжнародних відносин, які здійснюють вплив на формування та реалізацію міжнародної інформаційної політики.

Основні напрями інформаційної політики міжнародного співтовариства.

Державна інформаційна політика. Основні напрями (сфери) державної інформаційної політики. Інформаційний простір держави як ключовий об'єкт державної інформаційної політики.

Міжнародний аспект державної інформаційної політики. Інтереси держави у міжнародному інформаційному просторі.

Тема 1-5. Інформаційна політика міжнародних організацій

Інформаційна політика ООН. Роль ООН у формуванні інформаційної політики міжнародного співтовариства. Напрями інформаційної політики ООН.

Система інформації ООН. Департамент публічної інформації, Комітет з інформації Генеральної асамблеї ООН, Інформаційні центри ООН.

Інформаційна політика ЮНЕСКО. Роль ЮНЕСКО у формуванні інформаційної політики міжнародного співтовариства. Напрями інформаційної політики ЮНЕСКО. Відділ публічної інформації ЮНЕСКО.

Основні стратегії ЮНЕСКО в галузі інформації та комунікації.

Тема 1-6. Європейська інформаційна політика

Засади на напрями інформаційної політики Європейського Союзу. Базові документи та програми: Доповідь «Європа і глобальне інформаційне суспільство» 1994 року («Доповідь Бангемана»), План дій «Шлях Європи до інформаційного суспільства» 1994 року, План дій «eEurope 2002», План дій «eEurope 2005», Програма ЄС «i2010», Програма ЄС «Цифровий порядок денний для Європи». Основні суб'єкти інформаційної політики ЄС: основні (Рада Міністрів ЄС, Європейський Парламент, Європейська Комісія), спеціалізовані.

Політика Ради Європи у сфері інформації та комунікації. Міністерські конференції Ради Європи з питань політики у сфері ЗМІ. Основні суб'єкти інформаційної політики Європи.

Тема 1-7. Міжнародні неурядові та спеціалізовані організації в галузі інформації та комунікації

Поняття та особливості міжнародних неурядових та спеціалізованих організацій як акторів міжнародних відносин. Причини та наслідки зростання ролі МСО та МНУО у міжнародних відносинах.

Історія політичної та суспільної діяльності МСО та МНУО. Перші міжнародні спеціалізовані організації в галузі інформації та комунікації.

Роль МСО та МНУО у сфері міжнародного інформаційного обміну, їх статус при міжнародних та європейських інституціях.

Класифікація МСО та МНУО, що функціонують у сфері інформаційного обміну. Міжнародні організації загальної компетенції. Міжнародні організації спеціальної компетенції.

Модуль II. Прикладні аспекти міжнародної інформації

Тема 2-1. Міжнародний інформаційний бізнес

Інформаційна економіка: сутність, особливості. Роль сучасних ІКТ у формуванні інформаційної економіки. Вплив ІКТ на перебіг економічних процесів.

Поняття та види інформаційних компаній. Телекомунікаційні, софтверні, хардверні, мультимедійні тощо компанії. Їх роль у національній та світовій економіці.

ТНК і міжнародний обмін інформацією. Вплив ТНК на міжнародні інформаційні відносини. Зростання ролі ТНК у міжнародних відносинах, причини та наслідки цього. Механізми впливу ТНК на національну та міжнародну політику.

Тема 2-2. Міжнародна інформаційна безпека

Поняття та основні аспекти міжнародної інформаційної безпеки. Характерні риси міжнародної інформаційної безпеки, які відрізняють її від інших видів безпеки.

Інформаційна безпека в міжнародних відносинах. Реалістичний та ліберальний підходи до інформаційної безпеки в міжнародних відносинах, їх переваги та недоліки.

Інформаційна безпека держави в контексті міжнародної інформаційної безпеки. Основне призначення інформаційної безпеки держави. Рівні інформаційної безпеки держави. Найбільш критичні з позицій забезпечення інформаційної безпеки сфери громадського життя.

Інформаційні чинники міжнародних конфліктів.

Тема 2-3. Міжнародна інформація та зовнішня політика

Загальна характеристика інформаційно-аналітичного забезпечення зовнішньополітичної діяльності. Роль інформаційно-аналітичного забезпечення у формуванні зовнішньополітичного курсу держави. Суб'єкти та об'єкти інформаційно-аналітичного забезпечення зовнішньополітичної діяльності.

Аспекти інформаційно-аналітичного забезпечення зовнішньополітичної діяльності: пропагандистський (ідеологічний), аналітичний, інформаційно-технологічний, комунікаційний.

Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності зовнішньополітичних відомств. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності дипломатичних установ у країні перебування.

Тема 2-4. Міжнародна іміджева інформація

Роль іміджу в міжнародних відносинах. Зміст поняття іміджу, суміжні поняття: авторитет, престиж, репутація, реноме, стереотип.

Поняття та структура міжнародного іміджу держави. Основні складові, їх зміст та роль.

Функції іміджу держави: ідентифікації, ідеалізації, протиставлення. Типи іміджу держави: об'єктивний, суб'єктивний, модельований.

Фактори, що впливають на імідж держави: умовно-статичні, умовно-динамічні, ті, що очікуються в майбутньому; їх особливості та роль у формуванні міжнародного іміджу держави.

Тема 2-5. Зовнішньополітичні технології PR

Поняття та роль зовнішньополітичних технологій PR. Ключова роль глобалізації комунікацій у сучасному світі. Основні задачі та напрями державного міжнародного PR. Зовнішньополітичний аспект державного міжнародного PR.

Трансформація методів та форм дипломатії під впливом нових інформаційно-комунікаційних технологій. Публічна дипломатія, її форми. Віртуальна (мережева) дипломатія.

Роль "м'якої сили" у зовнішньополітичних стратегіях. Зміст концепції "м'якої сили" Дж. Ная. Ресурсна та поведінкова сила держави.

Брендінг країни. Структура державного бренду (шестикутник С. Анхольта).

Тема 2-6. Міжнародна масова комунікація

Учасники міжнародної масової комунікації, їх особливості та роль у формуванні міжнародних інформаційних потоків.

Основні світові агентства новин: AFP, Associated Press, Reuters, ИТАР-ТАСС, Сінхуа та ін., їх історія та місце на світовому ринку новин. Ключові регіональні агентства новин.

Міжнародна трибуна: поняття, приклади використання. Трибуна міжнародних організацій. Звернення та послання державних та релігійних лідерів.

Україна в міжнародній масовій комунікації. Українські агентства новин, їх особливості.

Тема 2-7. Інфоетика цифрового суспільства

Поняття інформаційної етики та її роль у сучасному суспільстві. Проблематика інформаційної етики в міжнародній та регіональній інформаційній політиці. "Ханойська заява про етичні аспекти інформаційного суспільства" (2008 р.).

Діяльність ЮНЕСКО в галузі інформаційної етики. Конгреси ЮНЕСКО з інфоетики. Проект "Кодексу етики для інформаційного суспільства" (2010 р.).

Інформаційна етика в комп'ютерних мережах. Кодекс комп'ютерної етики. "Хакерська етика".

Сучасні інформаційні технології та право на приватність.

ПИТАННЯ ТА ЗАВДАННЯ

Теоретичні питання:

1. Інформація як глобальна проблема сучасності.
2. Трансформація міжнародних відносин під впливом інформаційної революції.
3. Теорії інформаційної цивілізації.
4. Ключові ознаки інформаційної цивілізації.
5. Поняття, види та функції міжнародної інформації.
6. Поняття та структура міжнародного інформаційного простору.
7. Проблема державного контролю національного інформаційного простору.
8. Джерела міжнародної інформації, їх види.
9. Відкриті та закриті джерела міжнародної інформації.
10. Поняття та джерела міжнародного інформаційного права.
11. Структура міжнародного інформаційного права.
12. Класифікація норм міжнародного інформаційного права.
13. Основні типи правових документів в сфері міжнародного обміну інформацією і міжнародної комунікації.
14. Інформаційна політика міжнародного співтовариства.
15. Основні напрями інформаційної політики міжнародного співтовариства.
16. Поняття та напрями державної інформаційної політики.
17. Міжнародний аспект державної інформаційної політики.
18. Засади та напрями інформаційної політики ООН.
19. Система інформації ООН.
20. Діяльність інформаційних центрів ООН.
21. Засади та напрями інформаційної політики ЮНЕСКО.
22. Стратегії ЮНЕСКО в галузі інформації та комунікації.
23. Програма ЮНЕСКО «Інформація для всіх».
24. Засади та напрями інформаційної політики Європейського Союзу.
25. Основні суб'єкти інформаційної політики ЄС.

-
26. Політика Ради Європи у сфері інформації та комунікації.
  27. Основні суб'єкти інформаційної політики Ради Європи.
  28. Поняття та особливості МСО та МНУО як акторів міжнародних відносин.
  29. Роль МСО та МНУО у сфері міжнародного інформаційного обміну.
  30. Види МСО та МНУО, що функціонують у сфері інформаційного обміну.
  31. Інформаційна економіка.
  32. Поняття та види інформаційних компаній.
  33. Вплив ТНК на міжнародні інформаційні відносини.
  34. Поняття та основні аспекти міжнародної інформаційної безпеки.
  35. Інформаційна безпека держави в контексті міжнародної інформаційної безпеки.
  36. Реалістичний підхід до міжнародної інформаційної безпеки.
  37. Ліберальний підхід до міжнародної інформаційної безпеки.
  38. Проблематика інформаційної безпеки в міжнародній політиці.
  39. Сутність та роль інформаційно-аналітичного забезпечення зовнішньополітичної діяльності.
  40. Напрями інформаційно-аналітичного забезпечення зовнішньополітичної діяльності.
  41. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності зовнішньополітичних відомств.
  42. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності дипломатичних установ у країні перебування.
  43. Поняття іміджу держави та суміжні поняття.
  44. Структура іміджу держави.
  45. Функції та типи іміджу держави.
  46. Фактори, що впливають на імідж держави.
  47. Поняття та роль зовнішньополітичних технологій PR.
  48. Сутність та форми публічної дипломатії.
  49. Сутність віртуальної дипломатії.
  50. Роль "м'якої сили" у зовнішньополітичних стратегіях.

-
51. Технології державного брендінгу.
  52. Учасники міжнародної масової комунікації.
  53. Світові агентства новин.
  54. Міжнародна трибуна.
  55. Україна в міжнародних масових комунікаціях.
  56. Поняття інформаційної етики та її роль у сучасному суспільстві.
  57. Конгреси ЮНЕСКО з інфоетики.
  58. Проект Кодексу етики для інформаційного суспільства.
  59. Інформаційна етика в комп'ютерних мережах.
  60. Кодекси професійної етики в галузі інформації та комунікації.

Практичні завдання:

1. Порівняйте кожен "хвилю" розвитку цивілізації (за Е.Тоффлером) за такими критеріями: носії інформації, способи передачі інформації на відстань, засоби масового збереження інформації.
2. Наведіть можливості задоволення потреб 1 рівня піраміди А.Маслоу в умовах інформаційної цивілізації.
3. Наведіть можливості задоволення потреб 2 рівня піраміди А.Маслоу в умовах інформаційної цивілізації.
4. Наведіть можливості задоволення потреб 3 рівня піраміди А.Маслоу в умовах інформаційної цивілізації.
5. Наведіть можливості задоволення потреб 4 рівня піраміди А.Маслоу в умовах інформаційної цивілізації.
6. Наведіть можливості задоволення потреб 5 рівня піраміди А.Маслоу в умовах інформаційної цивілізації.
7. Здійсніть SWOT-аналіз методів прямого контролю національного інформаційного простору.
8. Здійсніть SWOT-аналіз методів опосередкованого контролю національного інформаційного простору.

-
9. Здійснить SWOT-аналіз діяльності ООН в сфері міжнародної інформації та комунікації.
  10. Здійснить SWOT-аналіз діяльності ЮНЕСКО в сфері міжнародної інформації та комунікації.
  11. Здійснить SWOT-аналіз поточного стану інформаційного суверенітету України.
  12. Здійснить SWOT-аналіз інформаційної політики України в галузі мас-медіа.
  13. Здійснить SWOT-аналіз інформаційної політики України в сфері регулювання мережі Інтернет.
  14. Здійснить SWOT-аналіз інформаційної політики України в сфері розвитку національної інформаційної інфраструктури.
  15. Здійснить SWOT-аналіз мовної політики України.
  16. Здійснить SWOT-аналіз зовнішніх факторів, що впливають на імідж України.
  17. Здійснить SWOT-аналіз внутрішніх факторів, що впливають на імідж України.
  18. Здійснить SWOT-аналіз умовно-статичних факторів, що впливають на імідж України.
  19. Здійснить SWOT-аналіз умовно-динамічних факторів, що впливають на імідж України.
  20. Здійснить SWOT-аналіз іміджу влади України.
  21. Здійснить SWOT-аналіз туристичного іміджу України.
  22. Здійснить SWOT-аналіз іміджу економіки України.
  23. Здійснить SWOT-аналіз інвестиційного іміджу України.
  24. SWOT-аналіз іміджу України в галузі культури.
  25. Здійснить SWOT-аналіз державного бренду України за напрямом "Туризм".
  26. Здійснить SWOT-аналіз державного бренду України за напрямом "Народ".
  27. Здійснить SWOT-аналіз державного бренду України за напрямом "Культура і традиції".

-
28. Здійснить SWOT-аналіз державного бренду України за напрямом "Торгові марки експорту".
  29. Здійснить SWOT-аналіз державного бренду України за напрямом "Зовнішня і внутрішня політика".
  30. Здійснить SWOT-аналіз державного бренду України за напрямом "Інвестиції та імміграційне законодавство".

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. 21st Century Communication: A Reference Handbook / Ed. by William F. Eadie. — Thousand Oaks, CA: SAGE Publications, 2009. — 942 p.
2. Абдеев Р. Ф. Философия информационной цивилизации / А. Ф. Абдеев. — М.: ВЛАДОС, 1994. — 336 с.
3. Аналітика, експертиза, прогнозування: монографія / Є. А. Макаренко, М. М. Рижков, М. А. Ожеван. — К.: Наша культура і наука, 2003. — 614 с.
4. Анхольт С. Бренд Америка / Саймон Анхольт, Джереми Хильдрет. — М.: Добрая книга, 2010. — 232 с.
5. Внешняя политика Соединенных Штатов Америки: принципы формирования и закономерности реализации. Монография. В 2-х томах. Т.1. / Колл. ав. Под общей редакцией академика О. А. Колобова. — Нижний Новгород: ФМО/ИСИ ННГУ; Изд-во АГПИ им. А. П. Гайдара, 2008. — 614 с.
6. Зовнішня політика України в умовах глобалізації. Анотована історична хроніка міжнародних відносин (1991-2003) / С. В. Віднянський [та ін.]; НАН України, Інститут історії України. — К.: Генеза, 2004. — 616 с.
7. Информация. Дипломатия. Психология. — М.: Известия, 2002. — 616 с.
8. Карпенко В. О. Інформаційна політика та безпека: Підручник / В. О. Карпенко. — К.: Нора-Друк, 2006. — 320 с.
9. Кудрявцева С. П. Міжнародна інформація: навчальний посібник / С. П. Кудрявцева, В. В. Колос. — К.: Видавничий дім "Слово", 2008. — 400 с.
10. Ліпкан В. А. Національна і міжнародна безпека у визначеннях та поняттях / В. А. Ліпкан, О. С. Ліпкан, О. О. Яковенко. — К.: Текст, 2006. — 256 с.
11. Макаренко Є. А. Віртуальна дипломатія: підручник / Є. А. Макаренко, Н. О. Піпченко. — К.: Центр вільної преси, 2010. — 302 с.
12. Манойло А. В. Государственная информационная политика в условиях информационно-психологической войны: учебное пособие / А. В. Манойло, А. И. Петренко, Д. Б. Фролов. — М.: Горячая линия - Телеком, 2003. — 541 с.

-
13. *Мировая политика и международные отношения: учеб. пособие для студ. вузов / под ред. С. А. Ланцова, В. А. Ачкасова. — СПб.: Питер, 2005. — 448 с.*
  14. *Міжнародна інформаційна безпека: сучасні виклики та загрози / Є. А. Макаренко, М. М. Рижиков, М. А. Ожеван. — К.: Центр вільної преси, 2006. — 916 с.*
  15. *Міжнародні відносини: Історія. Теорія. Економіка. Право: навчальний посібник / за ред. М. З. Мальського, Ю. М. Мороза. — К.: Знання, 2010. — 463 с.*
  16. *Муковський І. Т. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: навчальний посібник / І. Т. Муковський, А. Г. Міщенко, М. М. Шевченко. — К.: Кондор, 2012. — 224 с.*
  17. *Пантелеймонов О. Є. Інформаційні агентства світу в умовах формування глобального комунікаційного простору: монографія / О. Є. Пантелеймонов. — К.: Відділ оперативної поліграфії Ін-ту міжнар. відносин Київ. нац. ун-ту імені Т. Шевченка, 2003. — 212 с.*
  18. *Перепелиця Г. М. Асиметрія міжнародних відносин / Г. М. Перепелиця, О. В. Заремба, Пол Д'аньєрі [та ін]; за ред. Г. М. Перепелиці, О. М. Субтельного. — К.: Видавничий дім «Стилос», 2005. — 555 с.*
  19. *Почепцов Г. Г. Інформаційна політика: навчальний посібник / Г. Г. Почепцов, С. А. Чукут. — К.: Знання, 2006. — 663 с.*
  20. *Роговский Е. А. США: информационное общество (экономика и политика) / Е. А. Роговский. — М.: Международные отношения, 2008. — 408 с.*
  21. *Тихомирова Є. Б. Паблік рилейшнз у глобалізованому світі: монографія / Є. Б. Тихомирова. — К.: Науково-видавничий центр "Наша наука і культура", 2006. — 489 с.*
  22. *Україна і світ: прагнення змін: монографія / М. Антонович, Н. Висоцька, С. Курбатов [та ін.]. — К.: Дух і літера, 2010. — 448 с.*

-
23. *Чернов А. А.* Становление глобального информационного общества: проблемы и перспективы / А. А. Чернов. — М.: Издательско-торговая корпорация „Дашков и К”, 2003. — 232 с.
  24. *Чічановський А. А.* Інформаційні процеси в структурі світових комунікаційних систем: підручник / А. А. Чічановський, О. Г. Старіш. — К.: Грамота, 2010. — 568 с.
  25. *Шевченко О. В.* PR-технології в міжнародних відносинах (європейський досвід та перспективи України): монографія / О. В. Шевченко. — К.: Відділ оперативної поліграфії Ін-ту міжнар. відносин Київського нац. ун-ту імені Т. Шевченка, 2003. — 187 с.
  26. *Щорс Т.* Общественная информация ООН в условиях глобализации / Татьяна Щорс. — М.: Весь Мир, 2009. — 204 с.
  27. *Чугунов А. В.* Развитие информационного общества: теории, концепции и программы: Учебное пособие / А. В. Чугунов. — СПб.: Ф-т филологии и искусств СПбГУ, 2007. — 98 с.
  28. *Moore J. A.* Encyclopedia of the United Nations / John Allphin Moore, Jr., Jerry Pubantz. — N.Y.: Facts On File, 2008. — 686 p.
  29. *Rosa J.-J.* The Second Twentieth Century: How the Information Revolution Shapes Business, States And Nations / Jean-Jacques Rosa. — Stanford, California: Hoover Institution Press, 2006. — 390 p.
  30. *The Handbook of Information and Computer Ethics / Ed. by Kenneth Einar Himma, Herman T. Tavani.* — Hoboken: NJ: John Wiley and Sons, 2008. — 671 p.